

og i saa Fald som Dommer beklæder Retten og skal skifte Ret paa den ene Side med Folk, som have benyttet hans Virksomhed, og paa den anden Side maaske optræde imod Folk, som han har haft i sin private Virksomhed. Det blev sagt af det ærede Medlem for Kjøbenhavns 3die Valgkreds, at det jo end ikke var Dommerne forbudt at modtage Andel af Fuldmægtigens Indtægter. Jeg tror dog ikke, at det finder Sted noget Sted; det vilde i alt Fald være ganske utilladeligt, og skulde det ærede Medlem vide noget Sted, hvor det sker, vilde jeg sætte megen Pris paa, om han underhaanden og i Stilhed vilde lade mig det vide. Noget ganske andet er, at den første Fuldmægtig nøjes med en mindre Gage end den normerede, idet Resten af den normerede Gage saa anvendes til Forhøjelse af anden Fuldmægtigs Gage. Det er noget, der finder Sted meget almindeligt, men som sikkert ogsaa finder Sted fuldt ud med det høje Tings Bifald. Jeg skulde tage meget fejl, om ikke det er en velkendt Sag fra det Udvalgs Forhandlinger, som behandler de sædvanlige Kontorholdslove. Jeg indrømmer, at det vilde være meget heldigt, om man kunde faa ophævet Dommerfuldmægtiges private Praksis, for saa vidt vi ville beholde det System, som Proceskommissionen har fremsat, nemlig at Underdommeren beholder alle de Forretninger, som det ærede Medlem for Kalundborg (Krabbe) henstillede, at man skulde tage fra dem og lægge over til Øvrigheden. Følger man denne Henstilling, som jeg mener, man bør følge, hvad jeg ogsaa udtalte forleden Dag, synes det mig, at hele Betænkeligheden ved Fuldmægtigens private Praksis falder bort, eftersom den private Praksis da, og sikkert meget hurtigt, ganske naturligt vil gaa bort fra Dommerfuldmægtigene over til Øvrighedspersonernes Fuldmægtige. Thi hvad er det, der gør, at Befolkningen ofte søger til Fuldmægtigene paa Retskontorerne med deres Forretninger? Det er ikke det, at han er Fuldmægtig hos den Mand, der holder Forhør og skal afsige Dommene, men det er det, at han er Fuldmægtig hos den Mand, som har Skøde- og Pantevæsenet under sig, som har med Fogedforretningerne og navnlig ogsaa med Skifteforvaltningen at gøre. Det er fordi Befolkningen har den Opfattelse, at de ved at søge til denne Mand med deres private Forretninger ville kunne faa deres Forretninger udførte hurtigere og maaske ogsaa billigere end ved

at gaa til Sagførere, der først skulle hen paa Kontoret og indhente de Oplysninger, som Fuldmægtigen umiddelbart har til sin Raadighed blot ved at slaa op i de Protokoller, der ere paa Kontoret. Hvis man altsaa tager alle disse Forretninger fra Dommerne og lægger dem over til Øvrighedspersonerne, vil det Hensyn, jeg nævnte før, at Dommerfuldmægtigen kan komme til at sidde til Doms over sine Kunder, ganske sikkert fuldstændigt eller næsten fuldstændigt falde bort af sig selv, fordi han ingen Kunder vil faa. Kunderne ville gaa til Øvrighedspersonens Fuldmægtig. Men hvis det skulde komme dertil, at man fra Rigsdagens Side foretrækker at blive staaende ved den Ordning, som Kommissionen har foreslaaet, nemlig at alle disse Forretninger forblive hos Dommeren, skulde jeg meget gerne se, om man ogsaa kunde enes om en Ordning, hvorved det blev Dommernes Fuldmægtige forbudt at paatage sig private Forretninger. Men man maa være paa det rene med, at det vil koste en ikke ringe Sum i Penge, thi selvfølgelig maa alle Kontorholdsbeløb meget væsentlig forhøjes. Naar Underdommerne, Retsbetjentene nu for Tiden komme ud af det med de Kontorholdsbeløb, de have, er det jo netop for en væsentlig Del grundet derpaa, at de kunne give deres første Fuldmægtig en meget ringe Gage, somme Tider maaske slet ingen Gage, fordi han har disse private Forretninger. Men naar disse private Forretninger for første Fuldmægtigen falde bort, tror jeg, det vil blive vanskeligt for Retsbetjentene at finde Personer, der ville være Fuldmægtige hos dem for en Gage af nogle faa, 2—300 Kr., eller maaske slet ingen Ting. Saa maa man selvfølgelig forhøje Kontorholdsudgifterne, og det vil vel nok blive, efter et løseligt Skøn, mellem 100,000 og 200,000 Kr.

Jeg skulde se dette med meget stor Glæde; men naar man kræver dette, maa man ogsaa samtidig gøre sig klart, om Udgifterne ere til Stede til at faa det til at glide gennem Rigsdagen. Det er jo meget rart og meget rigtigt ved en saadan Lejlighed som denne at fremsætte Kravene om det ideale. Det ideale skulde vi jo altid stræbe efter, men vi maa gøre os det ganske klart, at naar vi ville stræbe efter det ideale paa det her foreliggende Omraade, maa vi ogsaa have den ideale Pengepung, som er godt fyldt. Ja, Idealerne kunne naturligvis være noget forskellige. Det Ideal, som foresvævede det ærede Medlem for Bælum (J. H. Jensen), er jo